



**UNIBILITY**

university  
meets  
social responsibility

# **SCOALA DE VARA**

## **Universitatile si Responsabilitatea sociala**

MATERIAL EDUCATIONAL PENTRU STUDENTI  
(prezentat la Scoala de vara UNIBILITY,  
Barcelona, 18-22 iulie 2016)



Erasmus+

**UNIBILITY**  
university  
meets  
social responsibility

## Introducere

- Scoala de vara “*Universitatile si responsabilitatea sociala - proiecte derulate de studenti in folosul comunitatii*” a avut loc in perioada 18-22 iulie 2016 in cadrul Universitatii din Barcelona (UB), Facultatea de Afaceri si Economie. La acest eveniment au participat 34 de studenti din Austria, Romania, Slovenia, Portugalia, Spania si Irlanda.
- Scoala de vara a fost o activitate de instruire din cadrul proiectului UNIBILITY, finantat prin Programul Erasmus+ si coordonat de Universitatea din Viena, Austria.
- Pentru mai multe informatii, vizitati:  
[www.postgraduatecenter.at/unibility](http://www.postgraduatecenter.at/unibility)





Erasmus+

**UNIBILITY**  
university  
meets  
social responsibility

## Materialele de instruire

- Materialele privind responsabilitatea sociala a universitatilor (RSU) folosite in cadrul evenimentului au fost dezvoltate in cadrul proiectului UNIBILITY si sunt structurate in doua sectiuni, dupa cum urmeaza:
  - *Reader-ul* UNIBILITY cu 11 texte despre responsabilitatea sociala a intreprinderilor si a universitatilor, incluzand intrebari, rezumate si link-uri la textele originale ([descarca](#));
  - *Toolkit-ul* UNIBILITY cu 20 de exemple de buna practica in domeniul responsabilitatii sociale a universitatilor din Europa ([descarca](#)).





Erasmus+

**UNIBILITY**  
university  
meets  
social responsibility

## Obiectivele Scolii de vara

- Sa clarifice **conceptul de responsabilitate sociala a universitatilor (USR)**, in asociere cu conceptul de dezvoltare durabila.
- Sa familiarizeze participantii cu **conceptul proiectelor derulate de studenti in folosul comunitatii** cu accent deosebit pe modalitatile practice de realizare si implementare.
- Sa completeze aspectele teoretice prin **vizite tematice** pentru observarea unor programe de dezvoltare a comunitatii, organizate de Fundatia petru Solidaritate a Universitatii din Barcelona.





Erasmus+

UNIBILITY

university  
meets  
social responsibility

## Obiectivele educationale

- Consolidarea responsabilitatii sociale a studentilor si a relatiei lor cu comunitatea prin intermediul unor proiecte derulate in folosul comunitatii;
- Cunoasterea unor exemple de buna practica destinate dezvoltarii spiritului civic al studentilor, ca parte importanta a conceptului de responsabilitate sociala a universitatilor;
- Expunerea experientelor avute de participanti in derularea unor proiecte in folosul comunitatii;
- Crearea unei retele de colaborare in domeniul responsabilitatea sociala a universitatilor.





Erasmus+

**UNIBILITY**  
university  
meets  
social responsibility

# Continutul materialului de instruire (I)

**PREZENTAREA 1:** Prof. Isabel Vidal (Facultatea de Afaceri si Economie a Universitatii din Barcelona) prezinta doua posibile definitii pentru **responsabilitatea sociala a universitatilor** si trece in revista principalele avantaje pe care o universitate le poate avea daca interactioneaza cu toti actorii din comunitatile in care isi desfasoara activitatea.

**PREZENTAREA 2:** Dr. Antonio Madrid (Facultatea de Drept a Universitatii din Barcelona) explica conceptul de **proiect derulat de studenti in folosul comunitatii** din punct de vedere politic si filozofic. Principala idee transmisa este ca proiectele in folosul comunitatii nu inseamna acte de caritate, nu inseamna simplu voluntariat, ci reprezinta o experienta de invatare desfasurata in paralel cu activitatea depusa in folosul societatii.

**PREZENTAREA 3:** Dr. Mireia Esparza (Facultatea de Biologie a Universitatii din Barcelona) explica in termeni concreti ce ar trebui sa se inteleaga prin **proiect derulat de studenti in folosul comunitatii** si cum trebuie sa fie abordata si implementata aceasta metodologie educationala.





Erasmus+

UNIBILITY

university  
meets  
social responsibility

## Continutul materialului de instruire (II)

- PREZENTAREA 4:** Dna. Cristina Oliveros prezinta Fundatia pentru Solidaritate a Universitatii din Barcelona, trecand, de asemenea, in revista, cateva dintre programele de responsabilitate sociala derulate de Fundatie in beneficiul **comunitatii locale**.
- PREZENTAREA 5:** Dr. Francesca Gallego, membru al Departamentului “Cercetare, Inovare si Transfer” prezinta in detaliu procesul care faciliteaza recrutarea, angajarea si promovarea **personalului de cercetare** intr-o universitate.
- PREZENTAREA 6:** Prof. Jaume Valls, director al Institutului de Antreprenoriat al Universitatii din Barcelona prezinta diferite initiative de actiune responsabila in promovarea aptitudinilor antreprenoriale ale **studentilor**.





Erasmus+

**UNIBILITY**  
university  
meets  
social responsibility

## Rezultate educationale

- Intelegerea diferențelor dintre responsabilitatea socială a întreprinderilor și responsabilitatea socială a universităților;
- Nivel crescut de intelegere a responsabilității sociale a universităților;
- Cunoasterea unor exemple de buna practică implementată în universități europene, cu accent deosebit pe proiectele desfășurate în folosul comunității;
- Planificarea și implementarea proiectelor derulate de studenți în folosul comunității;
- Reflectii privind experientele anterioare.





Erasmus+

UNIBILITY

university  
meets  
social responsibility

# Metodologia de predare/Metodologia de evaluare

## ***Metodologia de predare***

- Prezentari in plen cu sesiuni de intrebari si raspunsuri;
- Discutii in grupuri de lucru;
- Vizite tematice;
- Sesiune de prezentari ale experientelor anterioare ale studentilor;
- Sesiune plenara de concluzii.

## ***Metodologia de evaluare***

- Evaluare initiala;
- Evaluare sumativa.





Erasmus+

**UNIBILITY**  
university  
meets  
social responsibility

## Justificarea sesiunilor de instruire

- Universitatile sunt printre cele mai importante forte din societate care actioneaza in vederea dezvoltarii acestora, avand astfel, pe langa cele doua misiuni traditionale, educatie si cercetare de excelenta, si o a treia – **misiunea sociala**.
- Implementarea actiunilor de responsabilitate sociala necesita din partea universitatilor, pe langa determinare si angajament, atat cunoasterea nevoilor comunitatilor din care fac parte, cat si a actorilor cu care trebuie sa interactioneze.





Erasmus+

**UNIBILITY**  
university  
meets  
social responsibility

## Dimensiunile responsabilitatii sociale

### Pentru studenti, cercetatori, personal (in cadrul universitatii)

- Cercetare/predare responsabile social si sprijin pentru invatare;
- Guvernanta universitara responsabila social.

### Pentru alte parti interesate (din afara universitatii)

- Sustenabilitatea mediului si a societatii;
- Angajament public;
- Practici corecte.





Erasmus+

UNIBILITY

university  
meets  
social responsibility

## Responsabilitatea sociala si proiecte derulate in folosul comunitatii (I)

**Actiunile derulate de studenti in folosul comunitatii prin diverse proiecte curiculare sau extra-curiculare au ca scop consolidarea relatiei studentilor cu comunitatea, dezvoltarea lor personala si civica.**

*(Menezes, 2003; Barber, 1991; Colby & Damon, 1992; Dewey, 1966; Moore & Sandholtz, 1999; Naval, 1995; Waldstein & Reiher, 2001; Yowell & Smylie, 1999)*





Erasmus+

**UNIBILITY**  
university  
meets  
social responsibility

## Responsabilitatea sociala si proiecte derulate in folosul comunitatii (II)

- Studentii invata si se dezvolta atat profesional, cat si in plan personal prin participarea activa la actiuni care vin in sprijinul nevoilor comunitatii;
- Studentilor li se ofera posibilitatea de a folosi in comunitate aptitudini si cunostinte dobandite in procesul educational in situatii reale de viata;
- Prin participarea studentilor la actiuni/proiecte in folosul comunitatii, se favorizeaza cresterea spiritului civic si al intrajutorarii semenilor.





Erasmus+

UNIBILITY

university  
meets  
social responsibility

**Daca aveti intrebari, va rugam sa ne contactati:**

Dr. Katharina Resch, Universitatea din Viena, Austria

Email: [katharina.resch@univie.ac.at](mailto:katharina.resch@univie.ac.at)





Erasmus+

**UNIBILITY**

university  
meets  
social responsibility

# MATERIALE EDUCATIONALE



Erasmus+

**UNIBILITY**  
university  
meets  
social responsibility

## **Lista prezentarilor**

1. Isabel Vidal: RSU si dialogul cu actorii interesati
2. Antonio Madrid: RSU si proiectele derulate de studenti in folosul comunitatii
3. Mireia Esparza: Invatarea prin practica: actiuni in folosul comunitatii
4. Cristina Oliveros: Fundatia pentru Solidaritate a Universitatii din Barcelona
5. Francesca Gallego: RSU in cercetare, inovare si transfer
6. Jaume Valls: Antreprenoriat si universitate



Erasmus+

**UNIBILITY**  
university  
meets  
social responsibility

# **Responsabilitatea socială a universităților - Dialogul cu partenerii sociali**

Isabel Vidal (ividal@ub.edu)

Lucrare prezentată la Scoala de vara *Responsabilitatea socială a universităților*

Universitatea din Barcelona  
18-22 iulie 2016



Erasmus+

## Ipoteze de lucru

- Responsabilitatea Sociala a Universitatilor (RSU) este un concept sistemic care inglobeaza deciziile luate de toate entitatile dintr-o universitate (facultati, centre de cercetare, directii administrative, asociatii studentesti, sindicate ale personalului, etc.);
- Conceptul de Responsabilitate Sociala a Intreprinderilor (RSI) trebuie privit ca un cadru general pentru RSU, trebuie adaptat la particularitatile mediului academic si folosit ca un instrument cu care se poate estima impactul strategiei universitatii privind dezvoltarea durabila a societatii.



## Care este misiunea universitatilor?

- Crearea de cunostinte;
- Transmiterea de cunostinte catre societate.

## Cum se transpune misiunea universitatilor in strategia RSU?

- Principiile RSU pozitioneaza preocuparile privind societatea, mediul si drepturile omului ca elemente cheie in strategia universitatii privind atat activitatea educationala si programele de cercetare, cat si toate celelalte activitati si initiative derulate de universitate in stransa cooperare cu toti partenerii sociali interesati.



## Ce este RSU? Doua definitii ale UE

- RSU este un concept conform caruia universitatile integreaza in mod voluntar preocuparile privind interactiunile acestelor cu societatea si mediul in activitatatile de cercetare, in cele academice si in toate actiunile derulate impreuna cu partenerii sociali (2002);
- RSU reprezinta responsabilitatea universitatilor pentru impactul asupra societatii (2011).



Erasmus+

## Particularitati ale definitiilor

- *Scopurile RSU:* integrarea preocuparilor privind societatea, mediul si drepturile omului in strategia universitatii privind activitatea educationala, programele de cercetare, precum si toate celelalte activitati si initiative in stransa cooperare cu partenerii sociali;
- *Recunoasterea importantei strategiei universitatii:* RSU si sustenabilitatea devin parte integranta a modelului academic;
- Recunoasterea explicita a aspectelor umane si etice alaturi de cele sociale, de mediu si de guvernanta.



## Dialogul cu partenerii sociali (I)

Definitia RSU data de UE in 2002 pune in evidenta doua caracteristici importante:

- Interactiunea cu partenerii sociali;
- Actiuni voluntare.



## Dialogul cu partenerii sociali (II)

Conform Comisiei Europene, dialogul cu partenerii sociali reprezinta un instrument important pentru sistemul universitar in demersul acestuia de a obtine rezultate mai bune in ceea ce priveste managementul resurselor si, ca urmare acestui tip de interactiune, este prezent ca un element important in strategia universitatilor.

### ***Concluzie:***

- Dialogul cu partenerii sociali trebuie privit ca un instrument strategic - reprezinta o modalitate de a realiza aliante strategice cu acestia.



Erasmus+

## **Alianta strategica sau parteneriat intre lumea academica si societate?**

### **De ce?**

- Pentru a obtine o mai buna performanta si pentru a sti ce asteapta societatea de la sistemul universitar.

### **Deziderat:**

- Intelegeri colective negociate intre universitate si partenerii sociali (persoană, grup, organizație, instituție etc.).



## Teoria partenerilor sociali: Ipoteze principale

- Este o teorie manageriala care recunoaste ca organizatiile relateaza cu mai multe grupuri;
- Se axeaza pe relationare in termeni de procese si rezultate atat pentru organizatie, cat si pentru partenerii sociali.

*Exista o legatura stransa intre organizatii si partenerii sociali, chiar daca doar una din parti constientizeaza aceasta legatura.*



## Ce este un partener social?

### Două definitii:

- Memorandum-ul Institutului de cercetari Stanford (1963):  
*„acele grupuri fară al căror suport organizația ar inceta să existe“*
- R.E. Freeman (1984)  
*„un partener al unei corporații poate afecta sau poate fi afectat de acțiunile afacerii ca întreg“*



Erasmus+

**UNIBILITY**  
university  
meets  
social responsibility

## Cine sunt partenerii sociali ai unei universitati?

Parteneri sociali	Preocupari ale partenerilor sociali
• studenti	• Calitate, relatiile dintre profesor si student
• administratia publica	• Calitate, incredere, impact social pozitiv
• angajati	• Salarii, securitatea muncii, responsabilitate
• donatori	• Reintoarcerea la capitalul uman
• comunitatea	• Locuri de munca, protectia mediului, incredere, responsabilitate



Erasmus+

## Grupul partenerilor sociali

- Totalitatea partenerilor sociali identificati de catre universitate formeaza grupul partenerilor sociali;
- Identificarea partenerilor sociali implica existenta unor mecanisme prin care se stie ce aspect va fi influentat de acestea si in ce masura de managerii universitatii;
- Structura grupului partnerilor sociali este un instrument de management care faciliteaza dialogul cu acestia.



## De la dialoguri bilaterale la dialoguri multi-actori

### ***Scenarii posibile:***

1. Organizatia are o multitudine de dialoguri bilaterale independente cu partenerii sociali;
2. Au loc mai multe dialoguri bilaterale, dar numai o parte dintre ele sunt interdependente;
3. Dialogul implica un numar mare de interactiuni intre diferiti actori privind subiecte diferite – dialogul multi-actori.



Erasmus+

## Modalitati de interactiune cu partenerii sociali

- **Interactiunea cu partenerii sociali:** in cazul in care partenerul social nu are drept de vot, este de preferat ca aceasta interactiune sa fie considerata ca un dialog consultativ;
- **Guvernanta multi-parti:** cand relatia cu partenerul social este formalizata printr-un contract sau conventie si cand acesta are drept de vot in organismele de conducere ale universitatii, atunci se considera ca universitatea utilizeaza un model de guvernanta multi-parti.



Erasmus+

**UNIBILITY**  
university  
meets  
social responsibility

## Conditii pentru interactiunile cu partenerii sociali

- **Existenta unei interdependente strategice:** rezultatele obtinute de o parte depind de decizii luate de cealalta parte;
- **Existenta unui potential de imbunatatire:** impactul unei/unor actiuni este imbunatatit ca rezultat al colaborarii cu toți partenerii sociali implicați.



## Responsabilitatea – un aspect important in dialogul cu partenerii sociali

- Gradul de satisfactie al fiecarui partener social referitor la asteptarile acestuia trebuie sa poata fi masurat si evaluat;
- Universitatile trebuie sa dezvolte instrumente care sa permita masurarea cantitativa si calitativa a asteptarilor partenerilor sociali – ex: rapoarte privind sustenabilitatea sau impactul social;
- Responsabilitatea fata de asteptarile partenerilor sociali trebuie sa stea la baza dialogului cu acestia, la elaborarea unor intelegeri formale sau informale care sa puna in evidenta prioritatile avute in vedere, precum si la evaluarea gradului de satisfactie vis-a-vis de asteptarile partenerilor sociali.



## RSU – Element important in strategia universitara

- RSU consta in actiuni desfasurate atat prin prisma indatoririlor legale a universitatilor, cat si in afara acestora privind societatea si mediul inconjurator;
- RSU promoveaza dezvoltarea conceptului de „creare de valori comune“ – fiecare universitateincearca sa genereze un impact pozitiv asupra societatii, ca rezultat al investitiilor publice in invatamantul superior;

***Pe de o parte, societatea trebuie sa fie multumita de impactul socio-economic al activitatii universitatilor, iar pe de alta, universitatile trebuie sa fie multumite de faptul ca actorii sociali ii ajuta in derularea activitatilor academice si de cercetare.***



Erasmus+

## Ce reprezinta “S”?

- „S“ reprezinta societatea;
- Ce se intelege prin „societate“?
- In contextul RSU, ***societatea este reprezentata de partenerii sociali.***



Erasmus+

## Impactul RSU asupra universitatilor

- Imbunatatirea performantelor socio-economice prin utilizarea eficienta si responsabila a resurselor gestionate de universitate;
- Includerea principiilor Responsabilitatii Sociale in activitatile academice si programele de cercetare;
- Cresterea prestigiului universitatii prin pozitionarea mai buna in ierarhia universitara internationala;
- Atragerea studentilor meritosi, a cadrelor didactice si a cercetatorilor de prestigiu din toate zonele lumii, ca efect al prestigiului international al universitatii;
- Atragerea de resurse financiare externe, aditionale finantarii publice.



## Impactul RSU asupra economiei

- Îmbunatâtirea performanțelor prin inovare, cercetare și dezvoltare durabilă favorizează creșterea economică și competitivitatea și pune în evidență importanța existenței unei resurse umane de calitate, cu impact pozitiv asupra somajului și refacerii economice;
- Îmbunatâtirea rezultatelor sociale cu impact economic pozitiv asupra societății.



## Concluzii

- **RSU ramane inca un concept informal in majoritatea universitatilor europene** - multe dintre actiunile sau programele privind RSU sunt rezultatul unor initiative individuale ale unui profesor, student sau partener social;
- **RSU este un proces complex pentru care nu exista „o abordare universală“**- fiecare universitate trebuie sa-si schiteze strategia privind responsabilitatea sociala in functie de prioritatile acesteia si de contextul socio-economic in care isi desfasoara activitatea.